

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia czerwca 2010 r.

**Pan
Leszek Podzorski
Właściciel
Firmy Zarządzanie Podmiotami
Gospodarczymi WISPOL
w Cieszynie**

LKI-4114-01-07/2010
I/10/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, przeprowadziła kontrolę w firmie Zarządzanie Podmiotami Gospodarczymi WISPOL – Leszek Podzorski (ZPG WISPOL), w zakresie prawidłowości wnioskowania o dopłaty do ulgowych przejazdów funkcjonariuszy służb mundurowych korzystających z autobusowego transportu zbiorowego w latach 2007-2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 kwietnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność ZPG WISPOL w zakresie objętym kontrolą. Ocenę tę uzasadnia występowanie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z wnioskami o dopłaty do biletów ulgowych sprzedawanych funkcjonariuszom służb mundurowych w sytuacji, kiedy nie weryfikowano uprawnień tych funkcjonariuszy do ulgowych przejazdów.

1. W okresie objętym kontrolą z tytułu sprzedaży 494 ulgowych biletów dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, Służby Celnej, Policji oraz żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, ZPG WISPOL otrzymał dopłaty w łącznej kwocie 1.845,63 zł. Podstawą prawną udzielenia tych ulg był art. 2 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego². We wnioskach o dopłaty ZPG WISPOL wykazał 494 bilety z ulgą 78%: 90 biletów (kwota dopłaty 322,17 zł) dla funkcjonariuszy Służby

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440 ze zm.

Granicznej, 78 biletów (kwota dopłaty 252,95 zł) dla funkcjonariuszy Służby Celnej, 280 biletów (kwota dopłaty 1.084,89 zł) dla funkcjonariuszy Policji oraz 56 biletów (kwota dopłaty 175,62 zł) dla Żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.

ZPG WISPOL nie otrzymywał dopłat do biletów z ulgą 100% przysługującą funkcjonariuszom Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej.

2. Rodzaje ulg przysługujących funkcjonariuszom Straży Granicznej, Służby Celnej, Policji i żołnierzom Żandarmerii Wojskowej oraz czynności służbowe, z wykonywaniem których wiąże się uprawnienie do ulgowych przejazdów, określa szczegółowo ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Dokumentami poświadczającymi te uprawnienia ww. funkcjonariuszy jest legitymacja służbowa i odpowiednie zaświadczenia o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wydane przez właściwe organy. Kwestie te od 9 kwietnia 2008 r. reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego³. Wcześniej, w tej samej sprawie, obowiązywało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 grudnia 2002 r.⁴

W toku kontroli nie zasięgnięto informacji od właściwych organów odnośnie wydawania przez nie zaświadczeń o wykonywaniu czynności służbowych, uprawniających funkcjonariuszy do ulgowych przejazdów.

W ZPG WISPOL prowadzono obowiązkowe szkolenia kierowców w zakresie obsługi kas rejestrujących oraz znajomości wzorów dokumentów wymaganych od funkcjonariuszy służb mundurowych, korzystających z ulgowych przejazdów autobusowym transportem zbiorowym, a warunkiem przyjęcia do pracy było zdanie egzaminu wewnętrznego dotyczącego m.in. ww. zagadnień.

W trakcie kontroli przesłuchano w charakterze świadków siedmiu kierowców, wytypowanych spośród tych, którzy obsługiwali trasy, na których sprzedano największą liczbę biletów ulgowych dla funkcjonariuszy służb mundurowych. Przesłuchiwani kierowcy nie byli w stanie prawidłowo określić dokumentów, które poświadczają uprawnienia do korzystania przez funkcjonariuszy służb mundurowych z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Z zeznań kierowców wynika, że żaden z nich nie żądał od funkcjonariuszy Policji okazywania zaświadczeń o wykonywaniu czynności służbowych – ograniczano się do sprawdzania legitymacji służbowych i odznak Policji, uznając, że jest to wystarczający warunek dla otrzymania biletu ulgowego (z ulgą 78%).

Trzech kierowców zeznało, że funkcjonariusze Policji nabywali bilety ulgowe w celu dojazdu do pracy. Takie przypadki miały miejsce na trasie Istebna – Wisła w godzinach rannych. W tych przypadkach brak było podstaw, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, do sprzedaży funkcjonariuszom biletów ulgowych.

³ Dz. U. Nr 56, poz. 340.

⁴ Dz. U. Nr 208, poz. 1774.

Przy sprzedaży biletów ulgowych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, Służby Celnej i żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, kierowcy – jak wynika z ich zeznań – również uznawali, że wystarczającym warunkiem do sprzedaży biletu ulgowego, jest umundurowanie i ważna legitymacja lub odznaka. Zdaniem większości kierowców, funkcjonariusz służb mundurowych z racji pełnienia funkcji musi mieć rozkaz lub w innej formie wydany dokument poświadczający wykonywanie zadań służbowych.

3. Proces sporządzania wniosku zorganizowany był w sposób zapewniający prawidłowe ujęcie danych z kas rejestrujących we wnioskach składanych do urzędu marszałkowskiego. Kasy rejestrujące użytkowane do sprzedaży biletów zarówno pełnopłatnych, jak i ulgowych posiadały pozytywną opinię ministra finansów, a stosowane oprogramowanie umożliwiało określenie dopłat do przewozu w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych, w tym dla funkcjonariuszy służb mundurowych. Po dokonaniu sprzedaży biletu przez kierowcę dane rejestrowane były na karcie pamięci kasy rejestrującej i importowane do komputera osoby sporządzającej wniosek. Na bazie wczytanych danych z kart pamięci kierowców, drukowane były zestawienia dopłat do biletów ulgowych, stanowiące podstawę sporządzenia wniosku do urzędu marszałkowskiego.

Dane dotyczące biletów dla funkcjonariuszy służb mundurowych były prawidłowo wykazywane we wnioskach o dopłaty. Porównanie liczby sprzedanych biletów ulgowych ujętych w losowo wybranych wnioskach za styczeń, marzec, czerwiec, wrzesień 2007 r., marzec, lipiec, sierpień, październik 2008 r. oraz marzec 2009 r. z danymi zgromadzonymi w bazie użytkowanego w ZPG WISPOL programu komputerowego służącego do rozliczania dopłat do biletów ulgowych, nie wykazało nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) rozważenie przeprowadzenia dodatkowych szkoleń kierowców w zakresie obowiązujących regulacji dotyczących dokumentowania uprawnień do ulg;
- 2) wyegzekwowanie od kierowców prawidłowej sprzedaży biletów ulgowych dla funkcjonariuszy służb mundurowych, tj. po okazaniu legitymacji służbowych oraz odpowiednich zaświadczeń o wykonywaniu czynności służbowych, uprawniających do korzystania z określonej kategorii ulg.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

